

2022-05-16

Mötesanteckningar RPO psykisk hälsa

Gemensamt möte regionerna och kommunerna i Sydöstra

Datum 2022-05-16
Plats Fysiskt möte, hotell Högländ, Nässjö
Tid 9-14:40

Närvarande

Tomas Kristiansson	RKL, ordförande
Mats Petersson	RKL
Ulrika Rosenqvist	RKL
Christian Jansson	RKL (video fm)
Sanna Karlsson	RKL (video fm)
Maria Minich Karlsson	RKL, processtöd
Ulf Grahnat	RJL
Bo-Kenneth Knutsson	RJL
Ioana Petersson	RJL
Marit Gustafsson	RJL
Marita Holm Löv	RJL
Mattias Vejklint	Kommunal utveckling Jönköping
Ola Götesson	Kommunal utveckling Jönköping (ersättare)
Jenny Olofsson	RJL, processtöd
Bjarne Olinder	RÖ
Marita Ström	RÖ
Karin Mossberg	RÖ
Carina Ranius	RÖ
Daniel Nahlbom	RÖ
Ingela Björklund	RÖ
Jörgen Bergström	RÖ, processtöd

Frånvarande

Yvonne Thilander	Norrköpings kommun
Daniel Abrahamsson	Kommunförbundet Kalmar län
Victoria Häggerud	Kalmar kommun
Åsa Melkersson	RJL

Adjungerade:

Affe Lindén RKL, under punkten RAG Cosmic
Muris Sipo RKL, under punkten RAG tillgänglighet.
Håkan Samuelsson, RÖ, under punkten RAG tillgänglighet

1. Mötets inledning

Presentationsrunda. Vi hälsar nya ledamöter välkomna till RPO psykisk hälsa.
Genomgång av föregående minnesanteckningar.

Genomgång av RPO uppdrag, årshjul och kunskapsråd. Genomgång av kommande remisser under senvåren 2022 och hösten 2022.

Aktuella remisser enbart regionerna:

- **Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd** om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård. Sista svarsdatum 15/6.
- **Obesitas** – skickat till RPO AU för att skicka vidare till utsedda personer inom varje region att svara på GAP-analys.

Kommande remisser region och kommun:

- **Vårdförlopp självskada** Översiktsbild och inbokade remissdialoger skickas ut inom kort.
- **Vårdförlopp ångest/depression** Översiktsbild och inbokade remissdialoger skickas ut inom kort.
- **Slutbetänkande samsjuklighetsreformen** Slutbetänkande samsjuklighetsreformen inkl tvångslagstiftning 31/1 2023.
- **En svensk narkotikapolitik Dir 2022:24** Berör bland annat samverkan och flöden mellan socialtjänst och region. Ett delbetänkande gällande om andra yrkesgrupper än hälso- och sjukvårdspersonal ska kunna ge Naloxon kommer den 14/10.
- **Nationella riktlinjer adhd/autism** Processöversikt med dialoger kommer inom kort.

Beslut:

Region Jönköpings län tar fram ett förslag på remissvar till *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd* och skickar för genomläsning till AU innan 13/6.

Region Östergötland samt länets kommuner tar fram förslag på remissvar till *Nationella riktlinjer adhd/autism* när höstens process startar med socialstyrelsen.

2. Nationell information

NPO

Bjarne redovisar ifrån NPO mötet 220211, bifogas minnesanteckningarna.

- Flera vårdförlopp är på gång till hösten: självskada och ångest/depression
- Bekymmersamt med brist på kvalitetsregister/data
- Utredning om kunskapsstyrningen – rapport kom i mars.
- Genusmedicinsk översikt om könsskillnader
- Läkemedel till barn och unga

Nätverk för ledning och styrning (SKR)

Ulf drar information ifrån nätverksmötet. Ulf sitter även med i AU för nätverket och ber RPO skicka med synpunkter, förslag på punkter till honom.

- Könsdysfori: kraftig ökning, 10 ggr fler från -08 till -21. Störst ökning under 18 år som fn utgör 1/3 del. Lyfts att detta område är mkt komplext och att det skiljer sig kring riktlinjer/gällande praxis och hur man ska arbeta med detta över Sverige
- Rehabkoordinering: förhållandevis omfattande verksamhet i RJK. SKR utvärdering: -18 hade inga rehab koordinatörer fler än 61 ärende, -21 18%
- Samsjuklighetsutredningen: SKR omprövat sin inställning
- Psykiatri i siffror: 17/5 gemensamt 13-16, 17/5 BUP 10-12, 18/5 VUP 10-12, 19/5 RPK 10-12. 2022?
- Självvald inläggning: Webinarie, samarrangemang SKR och Socialstyrelsen, 13/6 10-12
- Rättspsykiatri: SKR öppnar ett Samarbetsrum. RättspsyK årsrapport 2021.
- ”Åldras och må bra”: NSPH och Allmänna arvsfonden pilot Sörmland. Digital konferens 23/9 9-12.
- ”Vissa tvångsvårdsfrågor”: knäckfrågor – personer under 18 i behov av PIVA, personer under 18 dömda till rättspsykiatrisk vård, överklagbarhet, daglig utevistelse, otillåtna föremål.
- Förstudie strukturerad dokumentation.
- Vårdförlopp: Schizofreni 2 ute på remiss. Beslut 3/6. Digital lanseringskonferens 27/9.
- ADHD primärvård: Nat primärvårdsrådet säger nej till att ta över medicinering.
- NPO psykisk hälsa – cancer: Inleder samarbete med RCC förebyggande insatser suicid
- Domstolsverket: nya riktlinjer på gång angående förhandlingar vid sjukvårdsinrättningar.
- Polismyndigheten: dialog angående handräckningar, medicinering i arrest samt prehospital psykiatri.

NAG

- NAG Schizofreni: Ersättare NAG söks i RKL samt RAG.
- NAG självskada: pensionsavgång med Charlotte Tebrell. Ersättare Mattias Holmqvist Larsson, RÖ.
- NAG ångest/depression: Ny kommunrepresentant från Jönköpings kommun Erik Nordström.

- NAG/RAG möte: diskussion om behov att prata om och arbeta med implementering och önskemål om nationellt implementeringsstöd. Det var även diskussion om gemensam kompetensförsörjning – gemensamma utbildningsinsatser i Sydöstra. Processstöden tar med frågan in i RPO AU för vidare diskussion.

BIRK – beroende i region och kommun (SKR)

Anteckningar kommer skickas ut med minnesanteckningarna inkl kortare sammanfattning för lättare spridning.

Folkhälsomyndigheten

- ANDTS 2022-2025. Propositionen om nya ANDTS strategi antogs inte av riksdagen 2021, har till omformulerats och har omskapats till en skrivelse som träder i kraft i juni 2022. Bör snarare än Ska. På sittande möte tydligt att ANDTS strategin ligger väldigt mycket i folkhälsospåret i landet. Bör vi veta mer?
- Varningssystem narkotika – i vilken mån använder vi det?

Socialstyrelsen

- LVM handledning för sjukvården, release före sommaren?
- Ställningstagande till om nationella riktlinjer för missbruk & beroende ska utökas med spelberoende (gambling)
- Förstudie om brukarinflytande – leder sannolikt till en uppdatering av ”Att ge ordet och lämna plats” + metodstöd om uppföljning av brukarinflytande + nationell nivå för ekonomisk ersättning till brukare vid samskapande.
- Webbutbildning om äldre och alkohol är kommande.
- Uppdrag att säkerställa god kvalitet i patientregistret för statistik om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård.
- Pågår en utredning under ledning av läkemedelsverket om möjligheterna till att omklassificera Naloxon till att vara ett receptfritt läkemedel

En svensk narkotikapolitik Dir 2022: 24 (utredare Thomas Lindèn)

- Föreslå vilka insatser som bör vidtas på nationell, regional och lokal nivå för att stärka det narkotikaförebyggande arbetet i Sverige.
- Föreslå hur vård- och stödinsatser kan utvecklas för att skapa en god och jämlik kvalitet utifrån brukarnas och patienternas behov och erfarenheter.
- Föreslå om och i så fall hur vård- och stödinsatser kan erbjudas på ett mer systematiskt sätt till personer som döms för ringa narkotikabrott.
- Föreslå hur samverkan kan stärkas så att vårdkedjorna håller ihop när Statens institutionsstyrelses (SiS) eller Kriminalvårdens ansvar upphör.
- Föreslå åtgärder för att stärka samverkan mellan hälso- och sjukvården, polismyndigheten och socialtjänsten.

- Undersöka hur befintliga skadereducerande insatser, inklusive läkemedelsassisterad behandling vid opioidberoende (LARO) och sprututbytesverksamheten, kan utvecklas och införas i större utsträckning.
- Föreslå ett nationellt program för att minska antalet dödsfall till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar.
- Föreslå en modell för en ändamålsenlig uppföljning av missbruks- och beroendevården.
- Delredovisning 14 oktober 2022 (om andra yrkesgrupper än hälso- och sjukvårdspersonal ska ge naloxon)
- Slutredovisning 29/9 2023.

Från delar till helhet – ”samsjuklighetsutredningen”

Arbetar med översyn av tvångslagstiftning – hur kan LVM och LPT smälta samman till en lag. Slutbetänkande kommer 31/1 -23

Övergång från sluten till öppen rättspsykiatrisk vård och då rättspsykiatrisk ska avslutas

Samverkan mellan huvudmännen vid övergång från sluten till öppen rättspsykiatrisk vård och då rättspsykiatrisk ska avslutas är mycket problematisk – individer kan kvarbli frihetsberövande för att insatser kring boende och sysselsättning, nödvändiga för att förvaltningsrätten ska bevilja övergång/avslut av vården inte kommer till stånd. Utvärdering från Vårdanalys av Lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård lyfter upp detta.

3. Handlingsplan 2022

Maria Minich Karlsson visar nuvarande, till viss del reviderade, handlingsplan för RPO psykisk hälsa. Viktigt medskick: vad vill RPO att kommande handlingsplan ska innehålla?

Beslut/att göra: RPO följer upp handlingsplanen i höst och arbetar fram ett nytt förslag.

4. Nationella riktlinjer adhd/autism

Maria Branzell Hermelin – kommunerna i Östergötlands län samt Christian Jansson RKL har en presentation om kommande nationella riktlinjer adhd/autism. (bifogas anteckningarna).

Leni Lagerqvist RKL är sydöstras kontaktperson gällande detta arbete och är den som har kontakten med socialstyrelsen.

De nationella riktlinjerna ger rekommendationer inom sju områden för regionerna och fyra områden för kommunerna. De innehåller totalt ca 40-50 rekommendationer. GAP-analys kommer att göras som en del i remissprocessen i våra tre län. Detta kommer med största sannolikhet bli en digital enkät, lik den som nu är utskickad gällande nationella riktlinjer för obesitas. Varje län kommer göra en GAP-analys. Remissversionen

kommer ut 20/10. 20/1 2023 är sista svarsdatum. Processtöden tillsammans med Leni Lagerqvist kommer att ta fram en remissprocess för sydöstra med dialogdatum och mer information inför hösten.

RPO enas om två förslag på digital konferens med Socialstyrelsen: 17/11 alt 2/12 som Maria Minich Karlsson skickar till Leni Lagerqvist. Viktigt att denna remissprocess förankras i våra tre länsstrukturer: REKO, LGVO, LGL.

Diskussion kring ifall RPO ska skriva ett gemensamt svar med kommunerna eller inte. RPO enas om att skriva ett gemensamt svar men att regionerna/kommunerna också har separata processer i framtagandet, i dialoger. RPO enas om vikten att inkludera och involvera skolorna i våra tre län i detta arbete. BUP-representanter är tydliga att skolan är en central samverkanspartner/aktör.

Beslut/att göra:

Processtöd gör en remissprocess i samråd med Leni Lagerqvist så att länen kan förbereda sig.

Remissprocessen behöver förankras i respektive länsstruktur via processtöden

Region Östergötland bjuder in till remissdialoger och ansvarar för att ta fram ett förslag på remissvar som bearbetas av de andra två länen innan slutlig version. Samtliga tre regioner inkl kommunerna deltar i remissdialogerna och bidrar till remissvaret.

5. Delat beslutsfattande

Jenny Olofsson ger kort information om delat beslutsfattande. Finns intresse i alla tre länen, både hos region och kommuner, att delta. Delat beslutsfattande finns med i samtliga VIP:ar samt PSFV Schizofreni, och står som prioritet 2 av Socialstyrelsens riktlinjer.

Beslut/att ta vidare:

AU följer detta på möten under hösten.

6. Rapport ifrån RAG

RAG kompetensförsörjning

Bo-Kenneth Knutsson meddelar att han lämnar psykiatrin i Jönköpings län för annan tjänst. Gruppen har haft en viss rotation av medlemmar. Knutte informerar att det varit av stor vikt och fortsatt kommer vara viktigt att en HR chef är representerad i gruppen. Ersättare är på gång ifrån Region Kalmar. Knutte beskriver en utmaning kopplat till METIS, där han sitter i styrgruppen. AU ska följa upp vem som ersätter Knutte i METIS. Fortsatt diskussion behöver föras gällande kommunal representation i gruppen.

Mattias Vejklint, kommunal utveckling, ger en kort information om den baskurs som Jönköpings län anordnat gällande riskbruk, missbruk och beroende. Den anordnades digitalt och det var ca 300 deltagare. Frågan till RPO handlar ifall det finns intresse av att gemensamt anordna en utbildning i sydöstra då mycket kompetens finns i våra tre

län. Ska det anordnas en fördjupad utbildning som komplement? Ska Jönköping sälja platser till de tre länen?

Det finns intresse i RPO att köpa platser till den utbildning Jönköping organiserat. RPO har en idé att dela upp olika utbildningar som länen ansvarar för att ta fram. Region Kalmar län informerar att det är på gång en fördjupningsutbildning för sina medarbetare i norra länsdelen.

Beslut/att ta vidare:

AU tar upp frågan om köp av platser till utbildningen Jönköping tagit fram och processar frågan vidare vad gäller strukturer kring samskapande eller köp av utbildningsplatser. Information om detta kan spridas genom AU och processtöden i våra tre länsstrukturer: REKO, LGVO, LGL.

RAG Cosmic

Affe Lindén, Region Kalmar, ger rapport via video. Bifogas minnesanteckningarna.

Slut på gemensamt möte, övergår till specialistpsykiatrin

8. RAG tillgänglighet

Muris Sipo har en dragning kring RAG tillgänglighets inledande arbete i sydöstra. (bifogas anteckningarna)

Vid första genomgången finns det stora möjligheter jämföra data mellan de tre regionerna.

Håkan Samuelsson, RÖ, extra inbjuden, ger ett exempel på hur Skåne arbetat med frågan.

Beslut/att ta vidare:

AU bevakar frågan.

9. Stöd och behandlingsplattform – designstudio

Kort dragning av Bjarne och Ulf gällande designstudios presentation på föregående AU möte. RPO är eniga om att det finns en stor potential inom området riskbruk, missbruk och beroende. Bildspelet ifrån designstudio bifogas minnesanteckningarna. Det finns intresse att gå vidare med att se över vilka digitala behandlingsmodeller som finns när det gäller behandling inom specialistpsykiatri och specialiserad beroendevård. Ett frågeområde är om det redan finns digitala behandlingsmetoder som vi behöver ta tillvara på, ett annat är om vi behöver arbeta med att understödja utveckling av nya metoder.

RPO är intresserade att arbeta vidare med frågan och då bjuda in både designstudio samt RSG digital utveckling till fysiskt möte i september. Ev kan AU eller Tomas och Maria har ett inledande, förberedande möte inför septembermötet.

Beslut/att göra:

Bjuda in designstudio samt RSG digital utveckling till RPO sammanträdet i september.
Förberedande möte inför sammanträdet.

Nästa möte: 21-22/9 i Kalmar, fysiskt möte. Save the date kommer inom kort.

Vid anteckningarna,

Maria Minich Karlsson
Processtöd RPO psykisk hälsa